

ชาวพุทธ

พระอาจารย์สงบ มนัสสนุโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “หลักปฏิบัติของชาวพุทธต่อพระสงฆ์”

กราบนมัสการหลวงพ่อกี่เคารพ

กระผมเคยไปทำบุญที่วัดหลวงพ่อกี่ และพอรู้ธรรมเนียมนั่งบ้างครับ และผมประทับใจครับ หลวงพ่อตรงไปตรงมา และที่ผมจะส่งคำถามมาเพื่อขอความเมตตาจากหลวงพ่อนี้ ผมได้พิจารณาว่าอาจจะไม่ค่อยเหมาะสมหรือไม่ เพราะรู้สึกละเอียดใจที่ถามคำถามที่ไม่ใช่เกิดจากการปฏิบัติภาวนาของตนเอง เอาปัญหาโลกๆ มาถาม คล้ายกับว่าหลวงพ่อกี่เทศนาสอนมามากมายเหมือนไม่เข้าหูเลยครับ ในการภาวนาถึงไม่ก้าวหน้า แต่กลับเอาปัญหาทางโลกมาถาม ดังนั้น ถ้าหลวงพ่อกี่พิจารณาว่าปัญหานี้ไม่ก่อประโยชน์ใดๆ กับสังคมชาวพุทธ หรือมีประโยชน์น้อย กระผมขอความเมตตาให้หลวงพ่อกี่พิจารณาไม่ตอบได้ครับ

สิ่งที่กระผมจะขอนมัสการเรียนถาม คือ

๑. หลายๆ ครั้งที่มีข่าวเสียชีวิตในวงการพระสงฆ์ หรือมีแต่ไม่เป็นข่าว แต่สังคมชาวพุทธเห็นรับรู้กันโดยทั่วไปจนระอา เช่น พระปฏิบัติหรือที่มีชื่อเสียง ไม่ว่าจะในด้านต่างๆ ทั้งอาบัติหนัก เบา และโลกติเตียน สอนให้กราบไหว้สิ่งที่ไม่ใช่พระ-รัตนตรัย รับแก้ขง ดูดวง ดูดวงดาว เคลื่อนย้ายราหูและอื่นๆ ทำให้กระผมคิดว่าเหตุใดท่านเป็นแบบนั้น ท่านยังเป็นพระสงฆ์อยู่หรือไม่

๑/๑ หรือเป็นเพราะตัวท่านเองยังไม่บรรลุนิพพานในขั้นอริยมรรค จึงทำให้กิเลสในใจท่านชนะตบะธรรมที่สร้างสมมา ข้อวัตรต่างๆ ที่ครูอาจารย์สั่งสอนไปหมด

๑/๒ หรือเพราะตัวญาติโยมเองชอบส่งเสริมในด้านที่ไม่เหมาะสม เช่น อยากได้บุญมากๆ อยากให้พระสบาย หรืออยากถวายเพราะจะได้สบาย เพราะถวายสิ่งที่เราชอบ เพราะทำทาน ง่ายกว่าการภาวนา เลยทำบุญไม่ถูกวิธี เช่น ถวายรถราคาแพงๆ สร้างเจดีย์วิหารสวย สร้างพระพุทธรูป ถวายมือถือ ส่งเสริมให้เล่นโซเชียล

๑/๓ หรือท่านใกล้ชิดสนิทสนมญาติโยมจนเกินไป จนไม่กล้าว่ากล่าวตักเตือน เหมือนน้ำท่วมปากเพราะกลัวเสียศรัทธา

ถ้าเป็นดังเช่น ข้อ ๑ ๑/๑, ๑/๒, ๑/๓, ขอกราบอาราธนาหลวงพ่เมตตาจารย์โอง หรือแนะนำข้อปฏิบัติที่สมควร และไม่ควรปฏิบัติต่อพระสงฆ์อย่างไร ขอขอบเขตได้มากน้อยแค่ไหน ขอกราบนมัสการด้วยความเมตตาครับ

ตอบ : ใ้ฉันนี่พูดถึงเวลาคนที่เขาเข้าวัดเข้าวา พอเขารู้เขาเห็นของเขา เขารู้เขาเห็นของเขา แล้วเวลาศึกษา ตอนนี้ศึกษา เวลาทางโลกนะ ทางโลกเขาต้องมีการศึกษาใช่ไหม ถ้ามีการศึกษา ตอนนีพระพุทธานุศาสนวันอาทิตย์ไปทุกวัด ไปทุกวัด พยายามศึกษา พอเด็กน้อยทุกอย่างมันก็รู้เรื่องศีลเรื่องธรรมทั้งนั้นนะ เวลาเรื่องศีลเรื่องธรรมนะ ตอนนียังเด็กรุ่นใหม่เขาเริ่มให้ศึกษาเรื่องศาสนาใหม่ ถ้าเรื่องศาสนาใหม่มันท่องประวัติศาสตร์ มันท่องพุทธประวัติ มันท่องที่มาที่ไป

คำว่า “ท่อง” เห็นไหม ท่องให้มันรู้จักรากเหง้า รู้จักรากเหง้าของชาวพุทธไง ว่าพระพุทธานุศาสนมันมาจากที่ไหน มันมาจากที่ไหน ๒,๐๐๐ กว่าปีนะ แต่ก่อนนั้นเวลาข้ามน้ำข้ามภูเขาเขาแต่ละสายๆ มันมาทุกซั่มมายาก มาทุกซั่มมายากนะ มันแสนยากแสนเข็ญกว่าจะเผยแผ่ศาสนาไป เผยแผ่ศาสนาไปเพราะเหตุใด เผยแผ่ศาสนาไปเพราะให้คนมันมีที่พึ่งอาศัยไง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม อนาคต-ตั้งสัญญาท่านพูดเอาไว้แล้ว ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง เจริญถึงพุทธกาล แล้วศาสนา ท่านบอกว่า ท่านมีอำนาจวาสนา น้อย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะท่านมา ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย

เพราะอายุท่าน ๘๐ ปี เราอายุแค่ ๘๐ ปี ศาสนาพุทธจะยังยืนมาอีก ๕,๐๐๐ ปี ๕,๐๐๐ ปี วาง
หลักธรรมวินัยนี้ไว้ ต่อไปอนาคตกาลศาสนาจะไปเจริญ จะไปเจริญอยู่นอกอินเดีย

แล้วตอนนี้พอถึงพุทธกาลแล้ว เพราะการศึกษามันเจริญมากขึ้น พอการศึกษาเจริญ
มากขึ้น ด้วยสิทธิเสรีภาพของมนุษย์ ด้วยความเป็นไปของมนุษย์นะ มนุษย์ให้มีสิทธิเสรีภาพ
ฉะนั้น เวลาสิทธิเสรีภาพ เรื่องการศึกษารวม การแย่งชิงที่ทำกินกัน มันไม่เหมือนสมัย
โบราณนะ สมัยโบราณ เป็นกลุ่มชนอะไรขึ้นมาอยู่ที่กิน เดี่ยวเขาก็มารุกมาราน เรื่องศึกเรื่อง
สงครามมันทำลายกันมาตลอด คนถึงได้เอื่อมระอาเรื่องศึกเรื่องสงคราม พยายามหลีกเลี่ยง หลีก
หนีไป

แต่ในสมัยปัจจุบันนี้ เห็นไหม มีองค์การสหประชาชาติใกล้เคียงไม่ให้มีศึกสงคราม
แล้วคนเรามีการศึกษาแล้ว พอมีการศึกษาแล้วต้องมีการเจรจาด้วยเหตุด้วยผลไง ที่นี้เจรจา
ด้วยเหตุด้วยผลมันจะมีหลักเกณฑ์สิ่งใดเหนือพระพุทธศาสนาไปละ แม้แต่ยูเอ็นยังยอมรับเป็น
ศาสนาแห่งสันติภาพ เป็นศาสนามีคุณธรรม ถ้ามีคุณธรรมนะ มันมีคุณธรรมมา

เพราะว่าถ้าวิทยาศาสตร์ยิ่งเจริญเท่าไรนะ มันยิ่งพิสูจน์เรื่องศาสนานี้แหละ มันยิ่ง
พิสูจน์เรื่องศาสนาพุทธ ขนาดอินเทอร์เน็ต ยังยอมรับ อินเทอร์เน็ตบอกถ้าเขาเลือกนับถือศาสนา
ได้ เขาจะนับถือศาสนาพุทธ ศาสนาพุทธนะ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน วิทยาศาสตร์ยังพิสูจน์
ไม่ได้ วิทยาศาสตร์พิสูจน์การเกิด การแก่ การเจ็บ การตายไม่ได้ วิทยาศาสตร์ยังพิสูจน์เรื่องจิต
วิญญาณไม่ได้ แต่บุพเพนิวาสานุสติญาณย้อนกลับ จุตูปปาตญาณชัดเจน อาสวัชยญาณ
กิเลสมันเกิดอย่างไร

เวลาคนเกิดมา อวิชชาไม่รู้จัก เพราะไม่รู้ถึงเกิด เพราะไม่รู้ถึงเกิด การเกิดนี้เพราะไม่รู้
นะ ชาติรู้ปฏิสนธิจิต ชาติรู้มันชัดเจนของมัน แต่มันมีอวิชชาความไม่รู้ ไม่รู้ เผลอ เผลอเกิด
เวลาอาสวัชยญาณมันทำลายอวิชชา ด้วยความเผลอ ความเผลอไม่มีในธรรมชาตุนั้น
เพราะธรรมชาตุนั้นแจ่มแจ้งตลอดเวลา เพราะธรรมชาตุนั้นถึงไม่มีการเวียนว่ายตาย
เกิดไง

ถ้าธรรมชาติไม่มีการเวียนว่ายตายเกิด นั่นนะ วิทยาศาสตร์ยังพิสูจน์ไม่ได้ ไม่ได้หรือ
อย่างไรก็ไม่ได้ ถ้าวิทยาศาสตร์จะพิสูจน์ พิสูจน์ได้ก็อย่างสร้างปัญญาประดิษฐ์ มันสร้าง
ปัญญาประดิษฐ์มันก็สร้างขึ้นไป สร้างด้วยมนุษย์ มนุษย์สร้างเพราะมันไม่มีจิตวิญญาณ มันไม่
มีจิตวิญญาณ คือมันไม่มีเวรไม่มีกรรมไง แต่มนุษย์มันมีไง

นี่พูดถึงว่า เวลาถ้ามันเจริญขึ้นมา ถ้ามันยิ่งศึกษาขนาดไหน เวลาศึกษาแล้วมันจะ
เข้าใจ ถ้าเข้าใจแล้ว เข้าใจบ้าง ถ้ามันไม่ได้ปฏิบัติมันก็ต้องอยู่ในรูปแบบ อยู่ในแบบอย่างนั้น
คิดนอกกรอบไม่เป็นอีก ถ้าคิดนอกกรอบนะ คิดนอกกรอบไม่ใช่เทวทัตที่มันทำลายศาสนา คิด
นอกกรอบก็คือคิดด้วยสติด้วยปัญญาของตน ชำระล้างกิเลสของตน ใช้อิเลสมันพลิกมันแปลง
ใช้อิเลสมันพยายามตัดดิน กิเลสมันพลิกแปลงของมัน มันบิดพลิ้วของมันเพื่อจะรอดพ้นจากสัง
กรรม

พอรอดพ้นจากสังกรรม ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ศิล สมาธิ ปัญญา ศิล สมาธิ
ปัญญา ปัญญาของใคร กิเลสของใครหนาขนาดไหน มันก็ต้องมีสติปัญญามากน้อยขนาดไหน
เข้าไปเท่าทันกับกิเลสของตน ถ้าเข้าไปเท่าทันกับกิเลสของตน กิเลสของตนมันก็สงบเป็นสมาธิ
เท่านั้น แต่ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมามันจะพิจารณาของมัน ถ้ามันเท่าทันเข้าไป ถ้ามันมีมรรค ถ้า
มันมีมรรคอย่างนี้บ้าง คนที่ประพฤติปฏิบัติขนาดนี้ละ คนที่ประพฤติปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติเป็นนะจะ
เคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาก ถ้าเคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็
เคารพในศีล นี่ไง เพราะอะไร เพราะธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา

เวลาหลวงตาท่านพูด เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นธรรมท่านพูดมันซึ่งใจมาก ท่าน
บอกว่า “เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไปแล้วแสดงธรรม” คำว่า “เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไป” ก็คือทำ
ทุศีลไง ทุศีลนี้แหละคือเหยียบศาสดา ศาสดาคือธรรมวินัย ธรรมวินัยเป็นศาสดาของเรา แล้ว
ถ้ามันทุศีลมันก็ก้าวข้ามล่วง ข้ามล่วงไปแล้วแสดงธรรม หลวงตาท่านใช้คำนี้ไง ท่านใช้
“ปริศนาธรรม” ท่านใช้คำให้เราได้คิดกันว่า “เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไปแล้วแสดงธรรม”

แล้วเราลองคิดสิ ไ้คนไปปดมดเท็จ โกงหกตอแหล กะล่อนปลิ้นปล้อน แล้วแสดงธรรม พระพุทธเจ้า “เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไว้แล้วแสดงธรรม” นี่คือนิรันดร์ธรรมของหลวงตา แต่ถ้ามันจะเคารพธรรมวินัย เห็นใหม่ มันเคารพตั้งแต่ศีลสะอาดบริสุทธิ์ขึ้นมา ถ้าศีลสะอาดบริสุทธิ์ ขึ้นมามันก็เข้ากับคำถามนี้ไง คำถามว่า ข้อที่ ๑ เห็นใหม่

“ข้อที่ ๑ สิ่งที่พระทั้งหลาย หลากๆ ครั้งที่มีข่าวทำให้เสียหายในวงการพระสงฆ์ หรือมี แต่ไม่เป็นข่าว แต่สังคมพุทธรู้เห็นกันตลอด เช่น พระปฏิบัติที่มีชื่อเสียงไม่ว่าจะด้านต่างๆ เป็น อธิบดีหนัก อธิบดีเบา โลกติเตียน สอนให้กราบไหว้สิ่งที่ไม่ใช่รัตนตรัย”

สอนให้กราบไหว้สิ่งที่ไม่ใช่รัตนตรัยมันก็ผิดพลาดนะ เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราจะทำความจริงใช่ไหม กรรมฐาน ๔๐ ห้อง อานาปานสติ ปัญญาอบรมสมาธิ สิ่งใดก็ได้ เพื่อให้จิตสงบเข้ามา แล้วถ้าเป็นความถูกต้องมันก็เป็นสัมมาสมาธิ

ถ้าด้วยความผิดพลาด ด้วยความพลั้งเผลอ ด้วยความไม่แน่ใจ ด้วยความไม่เป็นจริง มันก็เป็นมิจฉา เป็นมิจฉาสมาธิเพราะอะไร เพราะจิตนี้มันหวัศจรรย่นัก ดูสิ ไ้พวกใจผู้ร้ายเวลา มันคิดวางแผนซับซ้อนขนาดไหน เวลาคนที่คิดพัฒนาประเทศชาติเขาคิดทางบวก เห็นใหม่ นี่ก็ เหมือนกัน เวลาจิตนี้มันเป็นได้หลากหลายนัก ถ้ามันทุศีลมันทำสมาธิขึ้นมามันเป็นมิจฉาใน มิจฉามันเป็นมนต์ดำใจ มันก็มีกำลังของมันเหมือนกัน แต่กำลังในทางทำลายไง ถ้าทำลายขึ้นไป ไ้คนไม่รู้ การทำลาย เห็นว่าการทำลายนั้นมันเป็นเรื่องดีงามไป

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ การทำคุณงามความดีมันมีการต่อยอด มีการทำความดี ความดี มันทำได้แสนยาก ทำดีมันเห็นผลได้ช้า แต่ความดีก็เป็นความดีใช่ไหม ดูสิ ก่อร่างสร้างตึกกว่า จะเสร็จ โอ้ย! หลายปีเลย เวลาทำลายมันระเบิดตูม! เถลี่ยง แผ่นดินไหวล้มไปหมดเลย นี่ก็ เหมือนกัน พอเราไปเห็นอย่างนั้น โอ้ย! มันทิ้งนะ เห็นเขาสร้างตึกกันทั่วไป เห็นทุกวันเป็นเรื่อง ธรรมดา แต่วันไหนถ้าตึกมันถล่ม โอ้โฮ! เป็นข่าวหน้าหนึ่งเลย คนนี้ตื่นเต้น

นี่ก็เหมือนกัน ครูบาอาจารย์ท่านทำคุณงามความดีของท่าน ท่านสะสมของท่านมา เล็กมาน้อยของท่าน มันเรื่องปกติ มองไม่เห็น แต่ถ้าใครมันทุศีล ใครมันทำอะไรเป็นมหัศจรรย์ อยู่! ตื่นเต้น นี่ไง พอตื่นเต้นขึ้นแล้วก็ไปเชื่อกัน เราจะบอกว่าวุฒิภาวะของสังคมก็อ่อนแอ

ถ้าวุฒิภาวะสังคมที่เข้มแข็งนะ เราเคยถูกต้องไป เราเที่ยวถูกต้องไป มีพวกผู้เฒ่าผู้แก่ ตามชนบทเขาดูพระออกนะ พระที่มีชื่อเสียงดังๆ ท่านบอกอย่างนี้ไม่ใช่หรือ ออกัสต์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้สอนแบบนี้ เราได้ยินกับหูเลยนะ พวกฟ้อออกจารย์ฯ เขามีการศึกษา มา ฟ้อมีการศึกษามาแล้วเขาเห็นไง เห็นพระใหม่ๆ อู้ฮู! ไปไหนมีคนล้อมหน้าล้อมหลังนะ แล้วเรา ถูกตักไป เราอยู่แถวนั้นไง เขาเข้ามาคุยกับเราไง “ครูบา มันไม่ใช่อย่างนี้หรือ มันไม่ใช่”

แหม! เราคิดในใจนะ อืม! ผู้เฒ่านี้มีตาเนาะ ผู้เฒ่านี้เข้าใจ แต่เขาพูดได้คนเดียวนะ เพราะชาวบ้านทั้งหมดฮือฮาไปกับไอ้พระจัดมือบนั่น ไอ้พระที่มันมีคนไปล้อมหน้าล้อมหลัง แต่ ของเขา เขานิ่งเฉยๆ เขามองแล้วเขาก็ไม่ร่วมมือนะ แล้วเขามาคุยกับเราไง “ครูบา อย่างนี้ ไม่ใช่หรือ พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนอย่างนี้ พระพุทธเจ้าไม่ได้สอนอย่างนี้ เพราะธรรมชาติขององค์ สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้มันน้อยสันโดษ คนที่ยังมีชื่อเสียงมากขนาดไหนยังทำตัว น้อยต่ำ”

หลวงปู่มีชื่อเสียงคับโลกนะ ท่านอยู่ในป่า จะเข้าไปหาท่านได้แสนยาก ครูบาอาจารย์ ของเราที่เป็นจริงๆ นะ อ่อนน้อมถ่อมตน เก็บเนื้อเก็บตัว ไอ้ที่ว่ามาออกแฉกชั้นๆ เตรียมสมุด บันทึกรวบรวมได้ เตรียมจดไว้ได้ เพราะอะไร เพราะถ้าเป็นความจริง มันเป็นอย่างหนึ่งนะ ความจริง ดุสิ เวลาองค์-สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมนะ “จะสอนใครได้หนอ จะสอน ใครได้หนอ” คือมันคุยกับเราไม่รู้เรื่องหรือ เขาจะเข้าใจความหมายอย่างนั้นไม่ได้

เราเคยประพฤติปฏิบัติ เราเคยคุยกับพระบ่อย ตอนที่เราปฏิบัติใหม่ๆ หลวงตาท่านเริ่ม พิมพ์หนังสือ ได้ชุดธรรมเตรียมพร้อมมาไง อ่านแล้วกลัวมันจะหมด นี่ไง พระอรหันต์ท่านพูด อย่างนี้ เราจะสามารถรู้ความหมายของท่านไหม เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา พยายาม

ไตร่ตรองจะยกระดับของตน จะยกความคิดของตน ให้เข้าใจในสิ่งที่หลวงตาพระมหาบัวท่านเทศน์สอน พยายามนะ แต่เราไม่รู้หรอก ปฏิบัติตอนนั้นยังไม่รู้เรื่อง พยายามจะปฏิบัติด้วยกมาตรฐานของตนขึ้นๆ เข้าใจใหม่ อ่าน มันอ่านภาษาได้ แต่ความหมายไม่เข้าใจหรอก ไม่เข้าใจ

ฉะนั้น เวลาเทศน์ว่าการ เห็นใหม่ เวลาหลวงตาท่านบอกท่านเทศน์ว่าการกับประชาชนมันเหมือนพูดกันคนละภาษา ทั้งๆ ที่เป็นภาษาเดียวกันนี่แหละ รู้แหละ เหมือนเราเรียนภาษาอื่นไป เราได้ศัพท์ แต่เราไม่ได้ความหมาย นี่ก็เหมือนกัน เวลาภาษานี้อ่านออก แต่ความหมายไม่รู้หรอก แต่ถ้าคนไปทำๆ มันจะรู้จักจริงของมันขึ้นมา ถ้ารู้จักขึ้นมา เห็นใหม่ ถ้าเริ่มต้นถ้ามีศีลมีธรรมขึ้นมา ถึงบอกว่า จะไม่มีพระที่จะพาประชาชนกราบไหว้สิ่งนอกรัตนตรัย ไม่มีทาง

ดูสิ เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามีคุณธรรมในใจ ไม่วิจิจิจฉา ไม่สัสถัพพตปราคาส ทำอย่างนี้ไม่ได้เลย เพราะว่าอะไร เพราะว่าถ้ามีคุณธรรมในหัวใจแล้วไม่นับถือวิธีการนอกพระพุทธศาสนา แล้วสิ่งที่ว่านอกรัตนตรัย อย่างเช่น แก้ว ขวด ดวง ดาว ดูราหู ใสนี้มันเป็นเรื่องดวง เวลาหลวงปู่ฝั้นท่านบอกว่า “ถ้าดวง ใ้อ! คนดวงดีทุกวัน เพราะทุกเวลามีคนเกิด และคนตาย ดวงดีตลอด”

ทีนี้เราไปถือกันอย่างไร กกรรมฐานเขาไม่ถือ กรรมฐานไม่มีหรอก แต่ที่กรรมฐานไปดูอย่างนั้น ใสนั้นมันกรรมฐานนักธุรกิจแล้ว กรรมฐานมันไม่เกี่ยว ถ้ากรรมฐาน กรรมฐานจะเชื่อในศีลในธรรมไม คือเคารพพระพุทธเจ้าว่าอย่างนั้นเถอะ ถ้าเคารพพระพุทธเจ้าจะไม่ถือมงคลตื่นข่าว ไม่ถืออกรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ไม่ถือนอกจากนั้น

เราเจอนะ เจอพวกฆราวาสที่เข้มขัน บ้านเขามีศาลพระภูมิ เขารื้อออกหมด เขาไม่กราบไม่ไหว้เลยนะ เขาถือรัตนตรัยเลย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เพียวๆ เลย มีพวกฆราวาสขนาดฆราวาสญาติโยมเขายังทำได้เลย แล้วนี่พูดถึงถ้าเขาทำของเขา นะ เขาไม่เอาเลย เขาถือรัตนตรัยอย่างเดียว

ที่นี้อย่างของเรา เห็นใหม่ อย่างของเรา ของเราเลย เรายังอนุโลมนะ เรื่องของโยม เราถืออุฏฐิภาวะจิตใจของคนที่ยังไม่เข้มแข็งพอ มันต้องมีที่พึ่งอาศัย ถ้าจิตใจคนที่ไม่เข้มแข็งพอเราจะพยายามจะดึงมานะ เดียวมันจะล้มทับกันไปหมดไง ถ้าจิตใจคนยังไม่เข้มแข็งพอเราอนุโลมใครจะกราบจะไหว้อะไรที่ว่าเป็นประเพณี อ้าว! ตามสบาย แต่เราก็พยายามมีสติ มีสมาธิของเรานะ เราทำคุณงามความดีของเรา

แต่ถ้าคนที่เขาชัดเจนของเขา เขาไม่เอาเลย ฉะนั้น พอไม่เอาเลย อย่างแก็ซๆ เขาบอกปีนี่ปีชงนะ แล้วเราปีเถาะด้วย ชงรุนแรงเลย เรายังไม่ได้แก็อะไรเลย ชงเชิงเขาเนีย เราเกิดปีเถาะ ไม่สน ไร้สาระ ไร้สาระมาก ที่นี้เพียงแต่ว่าทางโลกเขาทำกัน เห็นเขาสงสารนะ โอ้ย! แก็กัน ร้อยแปดนั่น เราถือว่าเราทำความดีก็คือความดี ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว รัตนตรัย เห็นใหม่

เขาบอกว่า “เรื่องแก็ซง รับดูดวง รับดูการเคลื่อนย้ายราหู” ใ้กรณีนี้นั้นเกิดมานานแล้ว พอเกิดมานานแล้ว พูดถึงว่า มีคนเขาพูดกันว่า เมืองไทยกฎหมายเยอะแยะไปหมดเลย แต่ใ้คนที่บังคับใช้กฎหมายมันไม่ได้บังคับใช้กฎหมาย แล้วจึงจะออกกฎหมายใหม่เขียนใหม่ แล้วพอเขียนออกมาใหม่ว่าจะบังคับใช้ มันก็ไปซื้อเจ้าพนักงานตลอด ใ้ผู้บังคับใช้กฎหมายรวย ไม่รวย ก็ถ้าคนตรงก็อยู่ไม่ได้แล้วกันละ อยู่ไม่ได้หรอก มันมีอิทธิพลไง ที่นี้กรณีย่างนี้ถึงบอกว่าธรรมและวินัยมันมีอยู่แล้ว เวลา พ.ร.บ. สงฆ์สมบูรณนะ ถ้าบังคับใช้ทำกันจริงๆ ก็จบ นี่มันทำกันไม่ได้ไง พอทำกันไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันมีปัญหาของมัน นี่พูดถึงปัญหาทางโลกนะ

ถ้าปัญหาทางธรรมมันก็เรื่องหัวใจของเรา ถ้าหัวใจของเรา เราไม่ใช่มดแดงเฝ้าพวงมะม่วง เราเป็นคน คูสิ เวลาองค์-สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าห้ามพระแสดงฤทธิ์แสดงเดช ใ้พวกเดียรถียมันก็ทำลอง ลองเลย พอลองเลย องค์สมเด็จพระ-สัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “เราจะแสดงฤทธิ์กับพวกเดียรถียที่ได้ต้นมะม่วง” มันโค่นมะม่วงทิ้งหมดเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัม-พุทธเจ้า เวลาเข้าขึ้นมา ก็ถวามะม่วง ท่านฉันเสร็จมะม่วงเมื่อนั้นปลุกขึ้นมา ใ้โฮ! เป็นขึ้นมาเลย

เวลาท่านแสดงของท่าน แล้วเวลาจะแสดงพวกลูกศิษย์ลูกหา “ก็องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติไว้แล้วว่าการอดอูตตริมุสสธรรมจะเป็นปาราชิก ขาดจากความเป็นสงฆ์” แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามว่า “แล้วใครเป็นคนบัญญัติล่ะ” “ก็องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคนบัญญัติเอง” “ถ้าเราบัญญัติเอง เราเป็นเจ้าของธรรมวินัย มันเหมือนกับเราเป็นเจ้าของสวน เจ้าของสวนสามารถเก็บผลไม้กินได้ไหม” “ได้” “แต่คนอื่นล่ะ” “คนอื่นเก็บกินไม่ได้ เจ้าของสวนเก็บได้”

นี่ก็เหมือนกัน เราบัญญัติไว้เอง ฉะนั้น เวลาท่านแสดงธรรมแสดงฤทธิ์ แสดงเดชของท่านเพื่อประโยชน์ใด เวลาท่านทำของท่านเพื่อศาสนา แต่ท่านไม่ให้คนอื่นทำนะ ที่นี้สวนมะม่วง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าของสวนมะม่วง เจ้าของธรรมและวินัยนี้ ใ้เราก็เป็นมดแดงเฝ้าพวงมะม่วง ใ้เราไม่ทำใจของเราให้มันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาเลย ถ้าเป็นจริงเป็นจังขึ้นมามันก็เป็นประโยชน์กับเราใช่ไหม

นี่พูดถึงว่าถ้ามันนอกรัตนตรัย ถ้าคนจะประพฤติปฏิบัติ คนที่เข้มแข็ง **ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ๗ วัน ๗ เดือน ๗ ปีจะได้อย่างน้อยพระอนาคามี มันก็ต้องเคารพธรรมวินัย เคารพพระรัตนตรัย เคารพสิ่งนี้ขึ้นมามันจะไม่ทำสิ่งนั้น ถ้าทำสิ่งนั้นแล้วภาษาเราเลยว่ามันอยู่นอกศาสนาเลย มันอยู่นอกรัตนตรัย**

เพราะว่าเวลาจะบวชเณร เวลาบวชเณรต้องถึงไตร-สรณาคมนั้นๆ ถ้าขาดจากไตรสรณาคมนักขาดจากเณร แล้วถ้าเป็นภิกษุเป็นสงฆ์แล้วมันขาดไตรสรณาคมนั้นมันจะเป็นพระได้อย่างไรล่ะ มันก็ขาดไปแล้ว ความขาดในความเห็นของเรา แต่ของเขา เขาก็ยังห่มผ้าเหลืองอยู่อย่างเดิมนั้น แล้วกำลังมั่งมีศรีสุข กำลังมีคนขีดหน้าชูตา ใ้นี้มันเรื่องมันเป็นปัญหาสังคมไปปัญหาสังคม

“ข้อ ๑/๑ หรือเพราะตัวท่านยังไม่บรรลุนิยามขั้นอริยมุมิ จึงทำให้กิเลสในใจของท่านชนะตบะธรรมที่สร้างสมมา ข้อวัตรต่างๆ ที่ครูบาอาจารย์สั่งสอนมาไปหมด”

มันก็เป็นอย่างนั้นจริงๆ อยู่แล้ว มันเป็นเรื่องเพราะมันไม่เคารพธรรมวินัย มันไม่เคารพ ไม่เคารพธรรมวินัย ไม่มีสติสามารถยับยั้งได้ มันก็ภาวนาไม่เป็น ถ้าภาวนาเป็นมีสติยับยั้งได้ ใ้เรื่องนี้มันเรื่องเล็กน้อยมากๆ อย่างครูบาอาจารย์เรา เวลาอยู่ป่าอยู่เขาของท่าน ท่านไปอยู่ป่าอยู่เขาเพราะมันตัดสินใจ เขาจะเอาป่าเอาเขามาตัดสินใจตน ไม่ใช่ว่าไปอยู่ป่าอยู่เขาแล้วแบ่งประเภทไป ประเภทนี้ที่บ้าน ประเภทนี้ที่ป่า แบ่งประเภทเลย ไม่ใช่! มันเป็นเรื่องเหมือนกัน ผู้ที่เห็นภัยในวัฏสงสารมาบวชพระเหมือนกัน

แต่ในพระไตรปิฎก วินัยตรงกับธรรมกถึก วินัยตรงกับเรื่องทรงจำธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พวกธรรมกถึก พวกธรรมกถึกพวกบวชมาแล้วอยากจะมีคุณธรรมจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะให้กรรมฐาน ให้กรรมฐานว่าเข้าป่าไปให้ประพฤติปฏิบัติ ให้กำหนดอย่างไรก็ได้แล้วแต่ แล้วเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ท่านบางปีบางพรรษาท่านจะหลีกปลีกวิเวก ท่านจะไม่ให้ใครเข้าพบ ถ้าใครเข้าจะเป็นอาบัติปาจิตตีย์ เว้นไว้แต่ เว้นไว้แต่พวกธรรมกถึกนี้

เราอ่านพระไตรปิฎกมา เราก็เข้าใจเหมือนกับครูบา-อาจารย์เรา เวลาใครประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันมีปัญหาเฉพาะหน้า ใครจะเป็นคนแก้ ใครจะเป็นคนแก้ นี่ก็เหมือนกัน เวลาใครมีปัญหาขึ้นมาจะเข้าไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระก็ฉายนะอยู่ชนบทประเทศ แล้วเวลาจะบวช บวชได้แสนยากนัก เวลาบวชต้องรอให้พระครบสงฆ์ คือ ๑๐ รูป ถึงจะบวชเป็นภิกษุได้ รอจนกว่าจะครบสงฆ์ ๕ ปี พอ ๕ ปีก็บวชพระโสณะ พอบวชพระโสณะเสร็จแล้ว พระโสณะอยากเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระโสณะมาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พักอยู่ในวิหารเดียวกัน นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าให้พระโสณะลองสาธยายธรรมให้ฟัง ก็ถาม-ตอบปัญหานี้แหละ พอถาม-ตอบปัญหามา พระโสณะตอบได้หมด เห็นไหม พระโสณะเป็นพระอรหันต์

พระกัจจายนะศึกษากันมา นี่ไง เราบอกวินัยธร ธรรมกถึก เราไม่ค่อยอยากพูด เพราะพูดไปแล้ว มันประสาเราพูดแล้ว มันก็จะเหมือนกับยกย่องกรรมฐานว่าอย่างนั้นเถอะ แต่เวลาตอนนี่เขาจะเหยียบย่ำกรรมฐาน เขากำลังจะทำลายกรรมฐาน ว่ากรรมฐานโง่เง่าเต่าตุ่น ไม่มีการศึกษาไง ไม่มีการศึกษาคือไม่มีเปรียญธรรมไง ไม่มีใบประกาศไง แต่มันมีการกระทำในหัวใจไง ถ้ามีการกระทำในหัวใจ ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจ ใ้ฉันมันเป็นความจริง

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า “ไม่เคารพธรรมวินัย ไม่ชนะตะบะธรรม” ก็มันอ่อนแอของมันอยู่อย่างนั้น มันจะเป็นอย่างนั้นไปได้อย่างไร เพราะมันอ่อนแอของมันอยู่อย่างนั้น

“ข้อ ๑/๒ หรือว่าเพราะตัวญาติโยมเอง ชอบส่งเสริมในด้านสิ่งที่ไม่เหมาะสม อยากทำบุญมากๆ อยากจะให้พระสะดวงสบาย อยากถอยรถราคาแพงๆ อยากสร้างเจดีย์สวยๆ วิหารงามๆ พระพุทธรูปใหญ่ที่สุดในโลก”

ใ้ฉันมันไปแข่งโลก โลกของเขามันมีอยู่แล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ ถ้าพระกรรมฐานนะ ถ้าหัวใจถ้าเป็นธรรม ถ้าธรรมมันงอกงามนะ ถ้ามีศีล มีสมาธิ มีปัญญา ธรรมมันงอกงาม มันเจริญงอกงาม ใ้ฉันนั้นมันเป็นความสุข ใ้ฉันนั้นมันเป็นความจริง วิหารธรรม เจดีย์ธรรมมันอยู่ในหัวใจ คนที่เขาคะรพบูชา เขาคะรพบูชากันที่นี้

เขาคะรพบูชากันที่วัดถูกรอก ที่นี้เพียงแต่พอไม่มีสัจจะความจริงในหัวใจใช่ไหม ไม่มีธรรมเจดีย์ในหัวใจๆ มันก็ไม่ใช่หลักเป็นเกณฑ์ มันไม่มีความอบอุ่น ไม่มีความชุ่มชื้นใช่ไหม พอไม่มีความชุ่มชื้น เวลาเขาไปหากันก็ไปสร้างเจดีย์ข้างนอกไง ต้องสั่งหินจากอิตาลี ใ้โฮ! พอเข้าไปถึง อึ้งเลยนะ พอเข้าไปเจอ ผงะเลย ใ้โฮ! สูดยอด จิตใจชุ่มชื้นเลย

แต่หลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าในเขาของท่าน ไม่มี เวลาหลวงปู่ลีท่านไปสร้างผาแดง เห็นไหมธรรมเจดีย์ เห็นไหม เป็นวัดเกษรศีลคุณธรรมเจดีย์ เวลาที่ว่าหลวงตาท่านพูดถึงวัดธรรมเจดีย์ นั้นก็ชื่อของเจ้าคุณจุ่มฯ มันเป็นยศ เรื่องของตำแหน่ง แต่เป็นคนบุกเบิกวัดดอยธรรมเจดีย์ ใ้ฉันนั้นมันเป็นชื่อยศชื่อตำแหน่ง แต่ถ้าเป็นธรรมเจดีย์ในหัวใจ ถ้าอย่างนั้นแล้วสิ่งที่ว่าการ

ไปก่อไปสร้างต่างๆ การก่อการสร้าง หลวงตาท่านพูดอย่างนี้ “แม้แต่นกมันยังมีรังของมันเลย มนุษย์มันก็ต้องมีที่อยู่อาศัยทั้งนั้นแหละ แต่มันก็สร้างพอสมควร สร้างพออยู่อาศัย มันไม่ต้องสร้างวิจิตรพิสดารเลิศหรูไปขนาดนั้น สร้างสิ่งใดก็สร้างพออาศัย เราก็แค่อาศัย แค่อาศัยเพื่อดำรงชีพไปเท่านั้นแหละ

แต่ทางจงกรม การประพฤติปฏิบัติที่จะสร้างคุณงามความดี สร้างธรรมเจดีย์ ในหัวใจนี้สำคัญที่สุด พอสำคัญว่ามันสร้างขึ้นมาได้ ศาสนทายาทขึ้นมาแล้ว มันจะไม่เหลวไหล ไม่หลงไหล”

อย่างที่คำถาม ๑/๑, ๑/๒, ๑/๓ ใ้ฉันเพราะมันกรณีอย่างนี้ ประสาว่ามันไม่มีหลักใจ พอไม่มีหลักใจมันก็ไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่เป็นคุณธรรม มันไปเห็นคุณค่าของวัตถุไป เห็นคุณค่าของยศถาบรรดาศักดิ์ใจ โลกธรรม ๘ โมฆบุรุษตายเพราะลาภ เป็นโมฆบุรุษ โมฆบุรุษคือ บุรุษว่างเปล่า ไม่มีแก่นสาร ตายเพราะชื่อเสียงกิตติศัพท์ กิตติคุณ ที่อยากได้ออยากดี พวกโมฆบุรุษตายเพราะลาภสักการะ

แต่ผู้ที่มีคุณธรรมขึ้นมาเขาอยู่ป่าอยู่เขา เขาอยู่กระต๊อบห้อมหอมของเขา เขามีคุณธรรม ในหัวใจของเขา เขามีความสุข เขามีความสุขของเขา นะ มีความสุขเพราะในใจของเขามีธรรม แล้วมีธรรมอย่างนั้น แล้วคนที่เข้าไปพึ่งพาอาศัยมันก็ได้ความสุขขึ้นนั้นไป มันก็แสวงหาความจริงอย่างนั้นใช่ไหม มันก็เป็นความจริงอย่างนั้น มันก็ต้องเลือกเอา มันต้องเลือกต้องคัดต้อง แยกเอา ต้องมีหูมีตา มีหูมีตาว่าสิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควร ถ้าไม่ควรแล้วมันก็ไม่ใช่ เราก็ไม่ไปสนใจ ไม่สนใจอย่างนั้น

ฉะนั้น “หรือว่า ๑/๓ หรือท่านใกล้ชิดสนิทสนมกับญาติโยมจนเกินไป จนไม่กล้ากล่าว ตักเตือน เหมือนน้ำท่วมปากเพราะกลัวเสียศรัทธา”

อ้อ! คำถามมันน่าฟังนะ แต่ไม่ใช่ “ไม่ใช่ว่า หรือว่าท่านสนิทกับญาติโยมเกินไป” ไม่ใช่! ท่านสร้างกระแสเรียกร้องญาติโยมเข้ามา ไม่ใช่ท่านสนิทกับญาติโยม ทำกิจกรรมทำ ต่างๆ ทำการตลาดอย่างนี้ ใ้! ดึงโยมเข้ามา จะบอกว่าท่านหลอกโยมก็ได้ ชักนำกันเข้ามา

โน้มหน้ากันเข้ามา ไม่ใช่ว่าท่านสนิทสนมกับญาติโยมจนเกินไป เรียกร้องเขาเข้ามา เรียกร้องเขาเข้ามา

เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรียกร้องสัตว์ทั้งหลายมาดูธรรมๆ แล้วมีธรรมอะไรให้เขาดู มีอะไรให้เขาดู แต่ถ้าสนิทสนมเขาเกินไป สนิทสนมเกินไปก็กลัวเขาไป หลวงตาท่านพูดบ่อยเวลาจะเทศนาว่าการต้องขออนุญาตกิเลสก่อนไง ต้องขออนุญาตโยมก่อน หมายความว่าต้องพูดให้ถูกจริต พูดคำหวาน พูดภาษาน้ำผึ้ง พูดคำหวานให้เขารัก ให้เขาชอบ ให้เขาพอใจ

แต่เวลาท่านพูดหลวงตาท่านบอกว่า “ถ้าการแสดงธรรมที่ถูกต้องดีงาม กิเลสมันอยู่ที่ใจดำ กิเลสมันอยู่ที่จิตใต้สำนึก ฉะนั้น เวลาเทศนาว่าการที่มเข้าไปที่หัวใจเลย ต้องที่เข้าไปที่กิเลสเลย ต้องทำให้กิเลสมันสะดุ้งเลย นั่นถึงจะเป็นการเทศนาว่าการ” ครูบาอาจารย์เราท่านถึงว่าไม่ต้องขออนุญาตกิเลสก่อน ไม่ต้องขออนุญาตโยมเทศน์นะ ไปถึงก็ใส่เลย ใส่เลยเพราะอะไร เพราะว่าสิ่งนั้นมันเป็นธรรม เป็นธรรมที่จะเข้าไปสะท้อนกิเลส ระหว่างกิเลสกับธรรมถ้ามันได้ปะทะกันเสียบ้าง ศาสนามันถึงมีคุณค่าไป

นี่ศาสนาไม่มีคุณค่าเลย ธรรมะเก็บใส่ตู้พระไตรปิฎกไว้ แล้วก็เอาไว้ประจำวัดเอาไว้กราบ พระไตรปิฎกเอาไว้กราบ แล้วกิจกรรมในวัดนั้นไม่รู้ว่ามีเป็นวัดหรือมันเป็นตลาด แล้วก็เอาอกเอาใจกันอยู่อย่างนั้น ใช้นี้พูดประสาเขา พูดประสาเขา “หรือเขาสนิทกับญาติโยมจนเกินไป” ถ้าเขาสนิทกับญาติโยมจนเกินไป มันเกรงอกเกรงใจกันเกินไป

แต่ถ้ามันเป็นธรรมๆ มันไม่ต้องไปเกรงอกเกรงใจอะไรทั้งสิ้น ถูกเป็นถูก ผิดเป็นผิด ถูกก็คือถูก ผิดก็คือผิด แล้วถ้าเขาผิดไปแล้ว ถ้าบอกเขา เขาก็ชื่นใจนะ เขาจะได้แก้ไข เพราะเขาคิดว่าเขาถูกตลอดเวลา เขาไม่รู้ว่าเขาผิด ถ้าวันไหนพอเขารู้ว่าเขาผิด เขาจะได้แก้ไขของเขา เขาไม่ต้องเสียเวลาไปของเขา ถ้าถูกเป็นถูก ผิดเป็นผิด แล้วมันมีมรรคหยาบมรรคละเอียดขึ้นไปเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป ถ้ามันเป็นความจริงก็เป็นความจริงอย่างนั้น

แล้วถ้าครูบาอาจารย์ท่านมีหลักมีเกณฑ์อย่างนั้นนะ ท่านรักษาสัจจะของท่าน รักษาจุดยืนของท่านนะ นั้นนะ ท่านจะเป็นที่เคารพบูชาไปตลอด จนท่านเสียชีวิตไปแล้วคนก็ยังระลึกถึง ถ้าท่านเสียชีวิตไปแล้วนะ ชีวิต ชีวิตหนึ่ง มันก็เป็นการแสดงถึงสัจธรรมในพระพุทธศาสนาว่า มันมีคุณธรรมมากน้อยแค่ไหน

แต่ถ้าไม่มีการแสดงสิ่งนั้นเลยเหมือนที่เขาสงสัย ในสมัยพุทธกาลนะ สมัยพุทธกาลเลยละ มันมีพวกคบดีเขาสงสัยว่า เออ! มรรคผลคงไม่มีแล้วนี่แหละ เห็นพระเยอะแยะไปหมดเลย แต่ใจเขาคิดอย่างนั้นนะ เขาคิด เขาปรึกษากัน อยากจะพิสูจน์ว่ายังมีพระที่ดีๆ อยู่หรือไม่ ก็เลยเอาไม้จันทน์สลักเป็นบาตร แล้วเอาไม้ไผ่ ๒ ลำผูกมัดขึ้นไป แล้วก็ประกาศ

“ถ้าเป็นพระที่จริงให้เหาะขึ้นไปเอา”

พระโมคคัลลันะกับลูกศิษย์ของท่านเดินผ่านไปทุกวันเลย เดินผ่านไป พระโมคคัลลันะก็บอกลูกศิษย์ “เหาะขึ้นไปเอาสิ” ใ้ลูกศิษย์ก็บอก “ท่านเหาะขึ้นไปสิ” บอกว่า “เหาะขึ้นไปทำไมละ” บอกว่า “สงสารเศรษฐีนั้น เดี่ยวเศรษฐีนั้นใจเขาจะเศร้าหมอง เพราะเขาคิดว่ามันไม่มีแล้วละ พระดีๆ ไม่มีแล้วละ” ก็เกี่ยงกันอยู่อย่างนั้น

มันมีพวกเดียรถีย์ เดียรถีย์ก็จัดลูกศิษย์ลูกหาเข้าไปหาเขาในบ้านเลย “อู้! ใ้แค่บาตร ถ้าอย่างนั้นจะเหาะเมื่อไหร่ก็ได้” จะเหาะขึ้นไปเพื่อให้เศรษฐีเชื่อเขาใจ คือจะไปหลอกเศรษฐีอีกนี่ไง สนทนากับญาติโยมหรือญาติโยมสนทนากับเขา จะไปหลอกเศรษฐีทำท่าว่าจะเหาะๆ นะ แต่นัดกันไว้ละ ใ้ลูกศิษย์คอยตั้งไว้ “โธ่! ท่านอาจารย์ มันก็แค่บาตรใบเดียว อย่าเหาะเลย ของแค่นี้” ยึกยักๆ ไม่เหาะหรอก ไปหลอกเศรษฐี แต่เศรษฐีใจแข็ง เศรษฐีไม่เออลงมาให้หรอก เศรษฐีไม่เชื่อ

พระโมคคัลลันะกับลูกศิษย์ยังเห็นเขาก็ยังสงสารเขามากนะ สุดท้ายแล้วเป็นลูกศิษย์ของพระโมคคัลลันะเหาะขึ้นไป เหาะขึ้นไปก็ไปเอาบาตรไม้จันทน์ แล้วก็เหาะวนอยู่ ๓ รอบ ใ้ไฮ้! เศรษฐีออกมาณะ กราบแล้วกราบอีก กราบด้วยความภูมิใจว่า เออ! มรรคผลก็ยังมี นี่

สมัยพุทธกาลนะ โอ้ย! ที่น้ำมันก็ราลือไปสิ ก่อนจะใส่บาตรก็ต้องเหาะก่อน ไม่เหาะก็ไม่ใส่บาตร น้ำมันราลือไปถึงพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเรียกพระโมคคัลลานะกับลูกศิษย์นี้ไป เรียกไปนะ ท่านเอ็ด เอ็ดมากเลย บอกว่า “ทำไมทำอย่างนี้ ก็แค่บิณฑบาต บิณฑบาตขึ้นมาทำไมต้องเหาะ ต้องแสดงสิ่งที่คุณธรรมในหัวใจ”

ถ้าแสดงคุณธรรมในหัวใจ แล้วพระที่ปฏิบัติใหม่ละ พระที่ปฏิบัติใหม่ ถ้าอย่างนี้พระโมคคัลลานะลูกศิษย์เป็นพระอรหันต์ก็จบแล้วแหละ แต่ศาสนาที่จะยั่งยืนได้ ยั่งยืนได้ด้วยศาสนทายาท ศาสนทายาทต่อไปข้างหน้ามันจะเจริญงอกงามขึ้นมาได้อย่างไรละ คนบวชบับเป็นพระอรหันต์มันไม่มีหรอก คนบวชแล้วมันก็ต้องมาฝึกหัด มาปฏิบัติกว่าจะเป็นพระอรหันต์ขึ้นมาได้ แล้วถ้าทำอย่างนี้แล้วศาสนา มันจะยั่งยืนได้อย่างไรละ เอ็ดพระโมคคัลลานะใหญ่เลย สุดท้ายแล้วบอกว่าให้เอาบาตรนั้นไปทุบเสีย ทุบทิ้งเสีย แล้วก็เลยบัญญัติแสดงอุตตริมนุสสรธรรม

นี่พูดถึงสมัยพุทธกาลนะ มันก็มีความเชื่ออย่างนี้มาตลอดอยู่แล้ว ฉะนั้น ในสมัยปัจจุบันนี้ที่พระทำตัวอย่างนั้นมันก็เป็นมดแดงเฝ้าพวงมะม่วง บวชขึ้นมาแล้วควรจะได้คุณธรรม ควรจะได้ประพฤติปฏิบัติ มันก็มามะม่วงของกู มะม่วงของกู อวดใจ อวดว่ามีฤทธิ์มีเดช อวดว่าเป็นพระปฏิบัติมีชื่อเสียง ไม่ว่าจะในด้านต่างๆ มีอาบัติหนัก อาบัติเบา โลกชาติเตียน เป็นโลกวัชชะร้อยแปด นั่นเขาแสวงหาอะไรละ เขาแสวงหาบาปกรรมติดตัวเขาไปไง

แต่ถ้าคนเขามีสติปัญญาเขาไม่เอานะ อย่างเราเนี่ย เชื่อโรคใครไม่เอาเข้ามาในร่างกายหรอก จะกินอาหารก็กินอาหารที่สะอาดบริสุทธิ์ จะทำอะไรก็ต้องทำให้เพื่อร่างกายแข็งแรง ไม่มีใครอยากเอาโรคเข้ามาในร่างกายเลย นี่ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติเขาไม่เอาอาบัติเข้ามาในตัวเราหรอก เขาจะเอาแต่คุณงามความดีทั้งนั้น แล้วคนที่เอาอาบัติเข้าตัว ทำแต่โลกชาติเตียน ทำแต่เรื่องนอกรัตนตรัย มันจะเป็นพระอะไรละ เราก็เห็นๆ เราก็รู้ๆ อยู่เนี่ย

นี่พูดถึงว่า “หรือว่าท่านใกล้ชิดสนิทกับญาติโยมจนเกินไป จนไม่กล้าว่ากล่าวตักเตือนเขา เหมือนน้ำท่วมปาก” ใ้เราคิดในแง่ดีใจ แต่เราคิดในแง่ของพระด้วยกัน เขาไม่ได้สนิทสนมหรือ เขาจัดกิจกรรมให้เข้ามาต่างหาก เขาสร้างกระแส โอ้ย! โยมเยอะๆ มันน่าตื่นเต้นพระองค์นี้ต้องมีความสำคัญมากเลย ใ้โฮ! โยมเข้ามาเยอะแยะเลย เขาพยายามสร้างกันอยู่นั้น ไร้สาระ

คุณธรรมมันเกิดจาก ศีล สมาธิ ปัญญา คุณธรรมเกิดจากจิต คุณธรรมของหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านทำของท่านเอง ท่านอยู่ในป่าในเขาของท่าน ท่านปฏิบัติของท่าน ท่านบรรลุนิพพานในใจของท่าน ไม่มีใครมาส่งเสริม คนเข้ามาใกล้ๆ มีแต่ทำให้เป็นภาวะรุ่งรัง มีแต่ทำให้เวลาประพฤติปฏิบัติน้อยลง คนที่ประพฤติปฏิบัติเขาจะหาชวนชวนของเขา เขาจะหาเวลาของเขา เขาไม่มีเสียเวลามาสนิทสนมกับญาติโยมของใครทั้งสิ้น เขาไม่ได้คิดอย่างนั้นหรือ ถ้ามันเป็นความจริง ความจริงมันเป็นแบบนี้

ฉะนั้น “ถ้าเป็นข้อที่ ๑/๑, ๑/๒, ๑/๓ ขอรบกวนอาราธนาหลวงพ่เมตตาจรรโลง หรือแนะนำการปฏิบัติแก่ฆราวาส และควรไม่ควรปฏิบัติต่อพระสงฆ์อย่างไร”

ถ้าปฏิบัติต่อพระสงฆ์ ต่อพระสงฆ์ก็ดูวัฒนธรรมของชาวพุทธๆ ตั้งแต่สมัยโบราณโบราณเขาก็ดูแลพระสงฆ์กันมาๆ เพราะว่าถ้าวัดมันเกิดมากขึ้น วัดในบ้านนอกๆ เมื่อก่อนเขาจ้างพระอยู่เลยละ บางวัดต้องจ้างให้พระอยู่ ใ้พระพอเขาจ้างให้อยู่ตอนนี้ก็อู้ฮู! สำคัญตนไปใหญ่โตเลย เพราะว่าพระน้อย แล้วพระเขาจะอยู่ในที่เจริญเพราะเขายังมีการศึกษาไป เขาต้องศึกษาเพราะว่าสิ่งนั้นมันเป็นทางออกทางเดียว

แต่เกิดกรณีหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านเผยแผ่ธรรมของท่านด้วยท่านไปปักกลดที่ไหน ที่นั่นเป็นวัดหมด ทีนี้พอพระป่าเขาปฏิบัติแล้วเขาได้มรรคได้ผล หลวงปู่มั่นท่านทำเป็นตัวอย่าง เดียวนี้ก็เลยมีพระป่าๆ พระป่าเขามีสถานที่ไว้ประพฤติปฏิบัติ มีสถานที่ไว้ตัดกิเลสตัว ไม่ใช่มีพระป่าๆ เพื่อจะสนิทกับโยมอีกนะ มีพระป่าๆ แล้วอู้ฮู! โยมมาเยอะแยะเลย ไม่ใช่! พระป่าๆ เขามีข้อวัตรปฏิบัติของเขา

เขาให้สงบให้วิเวก เห็นไหม มีข้อวัตร ถึงเวลาให้ทำข้อวัตรพร้อมกัน แล้วเวลาสงบสงัด ทำอย่างนั้นเพื่ออะไร เพื่อกำจัดกิเลสของตนไง

นี่พูดถึง “ข้อ ๑/๒ ข้อ ๑/๓ ควรจะปฏิบัติต่อพระอย่างไร” ควรปฏิบัติต่อพระ เราก็อยากได้นุญกุศลของเรา เราก็ทำบุญกุศลของเรา แล้วถ้าเราปฏิบัติได้นั้น เราก็ปฏิบัติส่วนตัวของเรา ติดขัดปัญหาแล้วค่อยไปถามท่านๆ แล้วถ้าท่านตอบปัญหาเราไม่ได้แสดงว่าท่านภาวนาไม่เป็น แล้วส่วนใหญ่เป็นอย่างนี้ด้วย พอไปถามปัญหาปฏิบัตินะ ทำคุณะ เอ๊ะๆ จะฆ่า จะแกงเหี่ยว คือมันไม่รู้ มันตอบไม่ได้ แต่ถ้าทำบุญเยอะๆ ดี ทำบุญ อู้ฮู! ส่งเสริมดี แต่ถ้าถามปัญหามานะ ทำอะอะมะเทิงนะ อู้ฮู! ฉะนั้นพระสำคัญนะ แต่ไม่ตอบปัญหา ไม่มี ไม่มีเมตตาธรรม

หมอมไม่ให้ยาเป็นหมอได้อย่างไร หมอมันต้องให้ยาใช่ไหม คนเจ็บคนป่วยมาก็วัดสิ แม้แต่วัดปรอทยังวัดไม่เป็น มันเป็นหมอได้อย่างไร ก็บอกสิ วัดปรอทเขาใช้เท่าไร มันเป็นสมาธิหรือไม่เป็นสมาธิ มันฝึกปัญญาหรือไม่ฝึกปัญญา ทำอะอะมะเทิงนะก็ตอบไม่ได้ ตอบไม่ได้มันจะออกลูกนั้น ออกลูกทำดู ทำดู นี่คือทางออกของพวกโสมบุรุษ เวลาญาติโยมทำเสียงดังนะ ทำอะอะมะเทิงเลยนะให้มันกลัวไว้ก่อนไง มันไม่กล้าถามจริงๆ คืออะไร เดียวมันถามแล้วตอบไม่ได้ ร้อยแปด

ถ้าพูดถึง “เราควรปฏิบัติต่อพระสงฆ์อย่างไร” ถ้ามีปัญหาเราเข้าไปถามท่าน แล้วถ้าถามไม่ได้ ตอนนี้นั่งง่าย ๆ ใจ ๑. พึงวิทย์ ๑๐๓.๒๕ ของหลวงตาของครูบาอาจารย์ ท่านล่องไป แล้ว เวลาท่านอยู่โอกาสจะเข้าพบท่านก็หาได้ยากเหมือนกัน เพราะเวลาท่านมีชื่อเสียงขึ้นมา มันรับภาระเยอะ แต่เวลาตอนสมัยที่ท่านเข้มงวด ท่านจะฝึกพระ อยู่ด้วยกัน ๒๔ ชั่วโมง ถามได้ตลอดเวลา ไม่ถาม ท่านยังถามเราเองเลยละ “จิตเป็นอย่างไร” ท่านเข้มงวดพยายามจะให้เราเปิด

เวลาครูบาอาจารย์ท่านจะถามเรื่องภาวะจิตเรานะ ท่านถามเรื่องภาวะจิตตลอด ท่านไม่ถามเรื่องอื่น ไม่ถามเรื่องโยมมา โยมไม่มา มีเงินมา ไม่มีเงินมา ไม่เกี่ยว “จิต

เป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร” เพราะจิตตัวนี้แหละมันจะพัฒนาขึ้นมาเป็นศาสนทายาท
จิตตัวนี้แหละจิตที่มันจะทำให้มันรู้ธรรม จิตตัวนี้แหละจิตที่มันจะให้บรรลุธรรม
แล้วจิตตัวนี้แหละมันจะเป็นหลักเกณฑ์ของศาสนา เอวัง